

Broj:04-1726/1
Podgorica, 16.11.2018.godine.

Univerzitet Crne Gore
Odboru za doktorske studije
Senatu UCG

Poštovani,

Dostavljamo vam na uvid Odluku Vijeća Pravnog fakulteta o usvajanju Izvještaja komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze „Suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma u crnogorskom i evropskom krivičnom zakonodavstvu i praksi“ kandidata mr Aleksandre Jovanović, br.04-1726 od 15.11.2018. godine, sa pratećom dokumentacijom.

S poštovanjem

Dekan
Prof.dr Velimir Rakočević

Broj: 04-1726
Podgorica, 15.11.2018.godine

Na osnovu člana 64 stav 2 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u skladu sa članom 35 Pravila doktorskih studija UCG, Vijeće Pravnog fakulteta je na sjednici od 15.11.2018. godine, donijelo

ODLUKU

I

Usvaja se Izvještaj Komisije za ocjenu polaznih istraživanja i podobnosti doktorske teze „Suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma u crnogorskom i evropskom krivičnom zakonodavstvu i praksi“, i kandidata mr Aleksandre Jovanović.

II

Predlaže se Odboru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore da prihvati kao podobnu doktorsku tezu pod nazivom „Suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma u crnogorskom i evropskom krivičnom zakonodavstvu i praksi“, i kandidata mr Aleksandru Jovanović.

III

Izvještaj Komisije za ocjenu polaznih istraživanja i podobnosti doktorske teze iz tačke 1. ove Odluke, i Odluku Vijeća Pravnog fakulteta dostaviti na uvid Odboru za doktorske studije i Senatu UCG, na dalju realizaciju.

Obrazloženje

Vijeće Pravnog fakulteta UCG je na sjednici od 15.11.2018. godine, razmatralo Izvještaj Komisije za ocjenu polaznih istraživanja i podobnosti doktorske teze „Suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma u crnogorskom i evropskom krivičnom zakonodavstvu i praksi“, i kandidata mr Aleksandre Jovanović.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

Dostavljeno:
-Odboru za doktorske studije
-Senatu UCG
-a/a

Dekan
Prof. dr Velimir Rakočević

OCJENA PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Mr Aleksandra Velimir Jovanović
Fakultet	Pravni fakultet
Studijski program	Krivično pravo
Broj indeksa	17/01
Podaci o magistarskom radu	Tema: "Ubistvo iz koristoljublja", naučna oblast: Krivično pravo, Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore, 2017, srednja ocjena: A (10).
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	SUZBIJANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA U CRNOGORSKOM I EVROPSKOM KRIVIČNOM ZAKONODAVSTVU I PRAKSI
Na engleskom jeziku	SUPPRESSION OF MONEY LAUNDERING AND FINANCING OF TERRORISM IN MONTENEGRIN AND EUROPEAN CRIMINAL LEGISLATION AND PRACTICE
Datum prihvatanja teme i kandidata na sjednici Vijeća organizacione jedinice	
Naučna oblast doktorske disertacije	Krivično pravo
Za navedenu oblast matični su sljedeći fakulteti	
Pravni fakultet	
A. IZVJEŠTAJ SA JAVNE ODBRANE POLAZNIH ISTRAŽIVANJA DOKTORSKE DISERTACIJE	
<p>Javna odbrana polaznih istraživanja organizovana je 20.10.2018. godine na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Kandidatkinja je vrlo uspješno obrazložila izbor teme i zaključke do kojih je došla nakon realizovanih polaznih istraživanja. Tom prilikom kandidatkinja je prezentirala integralni plan istraživanja za potrebe doktorske disertacije sa posebnim akcentom na ciljeve i hipoteze postavljene u disertaciji, zatim metodološke postupke kao i očekivani naučni doprinos. Nakon ekspozee kandidatkinje uslijedila je diskusija sa članovima Komisije, tokom koje su svi članovi dali komentare, postavljali pitanja i dali sugestije u vezi sa budućim radom na disertaciji.</p>	
B. OCJENA PODOBNOSTI TEME DOKTORSKE DISERTACIJE	

Primljeno: 12.11.2018.			
Ogled	Broj	Prilog	Vrijednost
04-1688			

B1. Obrazloženje teme

Svijet se danas suočava sa brojnim oblicima kriminaliteta, od kojih se po težini inkriminacija posebno izdvajaju krivična djela pranja novca i finansiranje terorizma, kao oblici organizovanog transnacionalnog kriminaliteta, čije razorne posledice ugrožavaju osnovne vrijednosti ljudske civilizacije. Ekspanziji ovih formi kriminalnog ispoljavanja bitno doprinosi i nedovoljna razvijenost kao i neujednačenost krivično pravnih standarda u svijetu. Kriminalne organizacije koriste različite metode i tehnike pranja novca za finansiranje terorističkih aktivnosti. Ispoljavanje ovog vida kriminaliteta nije lako uočljivo što otežava preduzimanje efikasnih mjera na njegovom suzbijanju.

Činjenica je da oficijelne strukture još uvijek nijesu uspjele da se izbore sa ovim ugrožavajućim faktorima bezbjednosti. Stoga je za svakog istraživača u oblasti krivično pravnih nauka veliki izazov iznalaženje novih metoda i tehnika otkrivanja i suzbijanja naznačenih teških oblika kriminaliteta, kao i kreiranje normativne osnove za efikasniji krivični postupak. O težini ovog kriminalnog fenomena najbolje govori Izvještaj Evropske komisije dostavljen Evropskom parlamentu i Savjetu Evrope od 26.6.2017. godine u kojem se u zaključcima na str. 22 između ostalog navodi cit „Nadnacionalna procjena rizika pokazala je da je unutrašnje tržište Evropske Unije vrlo osjetljivo na rizike od pranja novca i finansiranja terorizma. Teroristi se za prebacivanje sredstava koriste nizom metoda, a kriminalci primjenjuju složenije sheme i iskorišćavaju nove prilike za pranje novca koje im omogućavaju pojave novih usluga i proizvoda. (Bruxelles, 26.6.2017. COM (2017)340final).

Istraživanje će se fokusirati na produbljenu krivično pravnu analizu krivičnog djela pranje novca iz grupe krivičnih djela protiv platnog prometa i privrednog poslovanja i krivičnog djela finansiranje terorizma iz grupe krivičnih djela protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom. Ne postoji država u svijetu koja nije suočena sa problemima organizovanog kriminaliteta i njegovo suzbijanje predstavlja apsolutni prioritet. Pranje novca predstavlja preduslov za djelovanje nosilaca organizovanih kriminalnih aktivnosti i direktno je povezano sa finansiranjem terorizma. Nosioци organizovanih formi kriminalnih ispoljavanja nastoje da novac i drugu imovinu stečenu krivičnim djelom legalizuju stavljanjem u legalne tokove prikrivajući na taj način porijeklo imovine. Pranjem novca se uvećavaju kriminalne aktivnosti putem davanja ekonomske moći delinkventima i omogućava plasiranje protivpravno stečene dobiti kao i podsticanje inkriminiranih djelatnosti. Učinioci krivičnih djela pristupaju izvršenju pranja novca i finansiranja terorizma koristeći složene mehanizme. Osnovu većine inkriminacija čine faze pranja novca polaganje, prikrivanje i integracija. Pranje novca ima negativna uticaj na novčanu potražnju i kamatne stope zbog čega nije moguće održati ekonomski sistem stabilnim. Transformacija nezakonito stečenog novca u prividno zakonit ima vrlo negativne implikacije na prihode države usljed smanjenja prihoda od poreza, iz razloga što nezakonito stečeni novac ne podliježe oporezivanju. Evazija poreza ili njegova redukcija je jedan od učestalih metoda pranja novca. Pranje novca negativno utiče i na privredne reforme stvarajući neloyalnu konkurenciju što neminovno dovodi do opadanja ugleda države u pogledu sigurnosti finansijskog sistema i odsustva ulaganja respektabilnih investitora. Kada se pranje novca udruži sa finansiranjem terorizma onda to predstavlja veliki globalni problem koji ima negativne efekte na bezbjednosnom, političkom, ekonomskom i socijalnom planu. Posljedice pranja novca i finansiranja terorizma reflektuju su u povredi i ugrožavanju najviših vrijednosti međunarodne zajednice.

Polazna tačka istraživanja odnosi se na osnovne krivično pravne pojmove koji determinišu krivična djela pranje novca i finansiranje terorizma sa akcentom na genezu, subjekte, motive, posledice ovih inkriminacija, njihovu međusobnu povezanost kao i ekplanaciju tipologija, faza i tehnika pranja novca i finansiranja terorizma. Istraživanje obuhvata i međunarodni krivično pravni okvir, odnosno, relevantne konvencije iz ove oblasti, što uključuje njihovu pravnu analizu i tumačenje kao i kompatibilnost sa crnogorskim zakonodavstvom, od kojih se posebno izdvajaju: a) Međunarodna konvencija o suzbijanju finansiranja terorizma iz 1999. godine, b) Konvencija Ujedinjenih Nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala iz 2000. godine, c) Evropska konvencija o pranju, traženju, zaplijeni i oduzimanju prihoda stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma iz 2005. godine i dr. Od ostalih međunarodnih dokumenata analiziraće se 40 preporuka FATF u oblasti sprječavanja pranja novca, devet specijalnih preporuka FATF o sprječavanju finansiranja terorizma, direktiva 2005/60, EC Evropskog parlamenta i Savjeta Evrope o sprječavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhe pranja novca i finansiranja terorizma kao i drugi krivično pravno relevantni dokumenti.

Istraživanjem će biti obuhvaćeno pranje novca i finansiranje terorizma u komparativnom zakonodavstvu, u svrhu sagledavanja uporedno pravnih rješenja i njihove kompatibilnosti sa crnogorskim zakonodavstvom. U tom cilju izvršiće se analiza zakonodavstva SAD, Njemačke, Velike Britanije, Francuske, Italije, Austrije, Slovenije, Hrvatske i Srbije u oblastima koje regulišu krivična djela pranja novca i finansiranje terorizma. U fokusu istraživanja biće i crnogorsko zakonodavstvo sa akcentom na Krivični zakonik, Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma i Zakonik o krivičnom postupku.

Ključni dio analize sadrži pojam, karakteristike i obilježja krivičnih djela pranja novca i finansiranje terorizma koja ih čine individualno određenim kako bi se zakonske odredbe primijenile na svaki konkretan slučaj pri razjašnjenju krivičnih djela. Izvršiće se determinacija bića ovih krivičnih djela konkretizacijom njihovih obilježja koja uključuje objekt zaštite, napadni i gramatički objekt, radnju izvršenja, posledicu, kauzalitet, okolnosti pod kojima je radnja preduzeta (način, sredstvo, mjesto i vrijeme izvršenja), svojstva učinioca, oblik krivice, vrstu i visinu kazne, i tsl.

Istraživanje će se baviti i analizom normativno pravnih pretpostavki za preduzimanje mjera sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma u Crnoj Gori, sa posebnim osvrtom na analizu rizika i zloupotrebe finansijskog sistema, ulogu obaveznika u sprovođenju mjera za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i indikatora za prepoznavanje osnova sumnje da se radi o ovim krivičnim djelima.

Istraživanje će obuhvatiti i metode i tehnike otkrivanja, rasvjetljavanja i dokazivanja ovih inkriminacija sa akcentom na specijalne istražne metode.

Centralni dio rada obuhvata empirijsko istraživanje svih pravosnažno okončanih predmeta krivičnih djela pranja novca i finansiranje terorizma u Crnoj Gori kao i komparaciju crnogorske sudske prakse sa presudama Evropskog suda za ljudska prava u ovoj oblasti.

U završnom dijelu rada biće prezentirani rezultati istraživanja i zaključci.

Na ovaj način realizovano istraživanje bitno će doprinijeti rješavanju kompleksnih problema na planu suzbijanja ovih krivičnih djela. Radi se o prvom naučnom istraživanju koji povezuje ova dva kriminalna fenomena o čemu ne postoje egzaktno komparativne studije. Pripremajući se za prijavu doktorske disertacije mr Aleksandra Jovanović je realizovala značajan naučno istraživački rad koji se ogleda u autorstvu više radova i jedne naučne monografije. Koautorka je poglavlja u VICTIMOLOGY AND VICTIM PROTECTION IN MONTENEGRO, European Society of Criminology, 2018 i korespondent LINC'S (LINKING PRISON STATISTICS TO THE CRIMINAL JUSTICE SYSTEM), COUNCIL OF EUROPE, 2017/2018.

B2. Cilj i hipoteze

Pranje novca i finansiranje terorizma veliki su problemi savremenog društva koje je neophodno rješavati ujedinenim aktivnostima svih progresivnih snaga u svijetu. Učestali teroristički napada sa vrlo razornim posledicama po najviše vrijednosti čovjeka i ekspanzija finansijskog kriminaliteta alarm su za snažnije djelovanje međunarodne zajednice u ovoj oblasti.

Ciljevi doktorske disertacije „Suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma u crnogorskom i evropskom krivičnom zakonodavstvu i praksi“ su opšti, naučni i pragmatični. Opšti cilj doktorske disertacije je kreiranje snažnije krivično pravne osnove za efikasnije suzbijanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Naučni ciljevi obuhvataju konkretizaciju svih elemenata bića delikata, kao i utvrđivanje uzročno posljedične veze između ovih inkriminacija.

Za potrebe istraživanja podijelili smo ih na eksplorativne, deskriptivne i ekplanatorne.

Eksplorativni ciljevi su upoznavanje sa problemom pranja novca i finansiranja terorizma, utvrđivanje osnovnih elemenata inkriminacija, odnosno davanje odgovora na pitanje: Šta obuhvataju kriminalni fenomeni pranja novca i finansiranja terorizma?

Deskriptivni ciljevi su opis bića krivičnih djela pranja novca i finansiranja terorizma determinacijom radnje, posledice, uzročnog odnosa, objekta zaštite, krivice, sankcije i svih drugih relevantnih obilježja, uključujući i komparaciju krivično pravnih odredbi u crnogorskom i evropskom zakonodavstvu.

Eksplanatorni ciljevi su davanje odgovora na pitanje: Zašto je došlo do ekspanzije krivičnih djela pranja novca i finansiranja terorizma uprkos brojnim aktivnostima međunarodne zajednice na sprječavanju ove vrste kriminaliteta?

Pragmatični ciljevi odnose se na benefit oficijelnih struktura i društva u cjelini od istraživanja, budući da će sistematizovana saznanja pomoći uspješnijem suprotstavljanju kriminalitetu.

Imajući u vidu da je cilj istraživanja sticanje novih znanja u ovoj još uvijek vrlo malo istrazenoj oblasti, disertacija će dati odgovore na sljedeća pitanja:

1. Zbog čega je mali broj osuđenih lica za krivična djela pranje novca i finansiranje terorizma u odnosu na broj prijavljenih i optuženih lica. Odgovor na ovo pitanje dobićemo na osnovu analize predmeta u crnogorskim sudovima i drugim pravosudnim institucijama, kao i na osnovu analize prakse Evropskog suda za ljudska prava.
2. Zbog čega je mali broj registrovanih krivičnih djela pranje novca i finansiranje terorizma, odnosno zbog čega je visoka tamna i siva brojka kriminaliteta u ovoj oblasti. Odgovor na ovo pitanje dobićemo na osnovu analize metoda otkrivanja, rasvjetljavanja i dokazivanja ovih krivičnih djela u Crnoj Gori i komparacije sa rješenjima u uporednom zakonodavstvu.
3. Da li su potrebne izmene pojedinih zakonskih odredbi naročito u dijelu opisa elemenata bića ovih delikata? Do odgovora na ovo pitanje dolazimo na osnovu krivično pravne analize svih elemenata inkriminacija.
4. Da li postoje zajednička pravila na osnovu kojih bi finansijske institucije i drugi privredni subjekti bili dužni sprovoditi kontrole i izvršavati obaveze prijavljivanja pranja novca i finansiranja terorizma u Crnoj Gori i EU? Odgovor na ovo pitanje dobićemo analizom relevantnih odredbi koje regulišu rad finansijsko obavještajnih jedinica u dijelu sumnjivih transakcija.
5. Da li je djelotvoran sistem zaštite od korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca i finansiranja terorizma u Crnoj Gori i EU? Odgovor na ovo pitanje dobićemo na osnovu utvrđivanja, analize i ocijene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma.
6. Da li je pravni okvir Crne Gore u potpunosti usklađen sa pravnim tekovinama EU u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma? Odgovor na ovo pitanje dobićemo na osnovu analize pravne regulative u crnogorskom i evropskom zakonodavstvu.

Teorijsko-hipotetički okvir istraživanja konstituše osnovna i više međusobno povezanih izvedenih hipoteza.

Glavna hipoteza rada glasi:

Efikasno suzbijanje krivičnih djela pranje novca i finansiranje terorizma od presudne je važnosti za redukciju sposobnosti djelovanja terorista i drugih nosilaca kriminalnih aktivnosti i bitno doprinosi uskraćivanju protivpravne imovinske koristi pripadnicima organizovanog kriminaliteta.

Izvedene hipoteze koje proizilaze iz osnovne hipoteze glase:

- *Pranje novca i finansiranje terorizma su krivična djela koja ugrožavaju bezbjednost i druge najvažnije vrijednosti savremenog društva;*
- *Crnogorski krivično pravni okvir za suprotstavljanje pranju novca i finansiranju terorizma neophodno je usaglasiti sa evropskim standardima;*
- *Pranje novca predstavlja glavni izvor finansiranja terorističkih grupa;*
- *Jačanje kapaciteta države u oblasti finansijskih istraga preduslov je uspješnog suzbijanja ovih krivičnih djela;*
- *Metode i tehnike otkivanja, rasyjetljavanja i dokazivanja ovih krivičnih djela neophodno je inovirati i učiniti djelotvornim na sve veće izazove, rizike i prijetnje od strane nosliaca terorističkih aktivnosti.*
- *Neodstatak saradnje između država negativno se odražava na uspješnost u sprječavanju ovih oblika kriminaliteta.*

Hipoteze će biti dokazivane empirijskim istraživanjem na odabranom uzorku u Crnoj Gori, institucijama EU i pojedinim državama. Empirijsko istraživanje će biti realizovano prikupljanjem primarnih i sekundarnih podataka. Primarni podaci prikupiće se metodom proučavanja individualnih slučajeva kriminalnog ponašanja kao i anketiranjem profesionalaca u ovoj oblasti. Izvor sekundarnih podataka će biti službena dokumentacija nadležnih državnih organa (policije, tužilaštva, sudova i ZIKS-a), presude Evropskog suda za ljudska prava i tsl. Na osnovu priukupljenih podataka provjeriće se hipoteze istraživanja. Rezultati će biti prezentirani kvantitativno u smislu potvrđivanja ili odbacivanja hipoteza.

B3. Metode i plan istraživanja

U istraživanju ovog kriminalnog fenomena korišćiće se metodologija pravnih i srodnih nauka sa akcentom na kvalitativnu i razvojnu dimenziju. Predmet disertacije će biti svestrano istražen u svim fenomenološko kauzalnim segmentima kroz jedinstvo u pristupu u cilju cjelovitijeg sagledavanja jednog od najtežih oblika kriminaliteta.

Metode će biti korišćene u skladu sa naučnim standardima u procesu prikupljanja, obrade i analize podataka, odnosno produbljenog izučavanja ove vrste kriminaliteta shodno definisanom hipotetičkom okviru. Fundiranjem operacionog modela i empirijskom analizom utvrdiće se da li je efikasno suzbijanje krivičnih djela pranje novca i finansiranje terorizma od presudne važnosti za redukciju sposobnosti djelovanja terorista i drugih nosilaca kriminalnih aktivnosti i da li bitno doprinosi uskraćivanju protivpravne imovinske koristi pripadnicima organizovanog kriminaliteta. To će predstavljati bazu za provjeru hipoteza kao osnovnih polazišta rada.

Saglasno predmetu i ciljevima istraživanja rad na doktorskoj disertaciji obuhvatiće više faza.

U prvoj fazi istraživanja deskriptivnim, analitičkim i istorijsko pravnim metodom, na osnovu referentnih izvora, analiziraće se misaono pojmovna sadržina tipologija pranja novca i finansiranja terorizma, geneza ovih delikata, objektivni i subjektivni elementi, kao i faze i tehnike pranja novca i finansiranja terorizma. Dosljedno će biti poštovani principi sistematičnosti i kritičnosti u svrhu kreiranja nove krivično pravno relevantne informacije.

Imajući u vidu da se rad bavi utvrđivanjem konotacije pravnih normi kao i sadržaja krivično pravnih instituta vezanih za krivična djela pranje novca i finansiranje terorizma, u drugoj fazi dominantno će se koristiti normativni metod. Normativni metod posmatra pravne norme kao integralni sistem sa definisanom funkcijom kojim se ostvaruje društvena uloga prava. Ovim metodom se utvrđuju dispozicije i sankcije za krivična djela pranje novca i finansiranje terorizma kroz čiju se povezanost determiniše funkcionisanje krivičnog prava u praksi.

Polazeći od toga da se u radu obrađuju međunarodni dokumenti iz oblasti pranja novca i finansiranja terorizma kao i komparativno zakonodavstvo, u sljedećoj fazi istraživanja korišćiće se uporedno pravni metod. Na osnovu komparativne analize utvrdiće se stepen kompatibilnosti crnogorskog zakonodavstva sa međunarodnim standardima u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma shodno koncepciji navedenoj u obrazloženju teme.

Dokumentaciona analiza će se koristiti prilikom proučavanja prakse Evropskog suda za ljudska prava u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma. Analiza presuda najvišeg autoriteta sudske jurisprudencije u Evropi svakako će doprinijeti realnom sagledavanju sudske prakse u Crnoj Gori sa tendencijom njenog unapređenja.

Za pručavanje crnogorskog zakonodavstva iz oblasti pranja novca i finansiranja terorizma u radu će se koristiti aksiološki metod. Na ovaj način vrednovaćemo pravne norme i krivično pravni sistem u cjelini. Izvršićemo procjenu tehničkih rješenja u pravnom normiranju i proširiti radnje koje će se kvalifikovati kao delikti pranje novca i finansiranje terorizma. Stvaranje jačeg pravnog okvira bitno će doprinijeti poboljšanju stanja u ovoj oblasti.

U sljedećoj fazi istraživanja biće primijenjeni kriminalističko forenzički metodi, radi sagledavanja stanja na polju otkrivanja i rasvjetljavanja ovih krivičnih djela, što će biti polazna osnova za predlaganje boljih rješenja u ovom najvažnijem segmentu reakcije države na kriminalno ponašanje sa tendencijom smanjenju tamne i sive brojke kriminaliteta.

U sljedećoj fazi istraživanja korišće se metodi analize, sinteze i generalizacije koji će obuhvatiti pojedinačnu analizu i obradu svih procesuiranih predmeta iz oblasti pranja novca i finansiranja terorizma u Crnoj Gori, na osnovu čega će se dati objašnjenje niskog procenta osuđenih lica u odnosu na broj optuženih lica i predložiti mehanizmi za prevazilaženje postojećeg nepovoljnog stanja.

Metod proučavanja individualnih slučajeva kriminalnog ponašanja (case study) naći će svoju primjenu na osnovu unaprijed precizno određenih kriterijuma za ispitivanje svih pravosnažno osuđenih lica koja se nalaze na izdržavanju kazne u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija CG koja se po izboru nekih obilježja mogu klasifikovati u grupe. Proučavanjem individualnih slučajeva na multidisciplinarnoj osnovu doći ćemo do saznanja o različitim obilježjima kriminalnog temibiliteta respondenata u vrijeme izvršenja djela i u vrijeme ispitivanja, te o razvoju pojedinih obilježja tokom života ispitanika. Podaci će se prikupiti korišćenjem produbljenog intervjua a rezultati će doprinijeti osvjetljavanju etiološke, feneomenološke i viktimološke dimenzije kriminalne pojave.

Za utvrđivanje efikasnosti državnih organa na planu suzbijanja ovih teških oblika kriminaliteta te ocjenu normativnih rješenja u odnosu na bitne elemente inkriminacija korišće se anketni upitnik koji će biti anonimna sa pitanjima otvorenog i zatvorenog tipa. To znači mogućnost ispitanika da u prvom slučaju u slobodnoj formi unose odgovore i daju komentare, dok će u drugom slučaju, s obzirom na značaj pitanja, ispitanici koristiti Likertovu skalu stavova pri čemu su stepeni procjene numerički višestruko izraženi. Upitnik će se realizovati na stratifikovanom uzorku koji će obuhvatiti profesionalce u pravosuđu (istražitelje, tužioce, sudije, advokate), stručnu javnost i predstavnike NVO iz ove oblasti. Na ovaj način dobićemo odgovore na pitanja o njihovim iskustvima i stavovima u implementaciji normi, od inkorporiranja naznačenih inkriminacija u krivično zakonodavstvo Crne Gore do danas, u pogledu učinkovitosti na planu dokazivanja ovih delikata.

U završnoj fazi izvršiće se obrada prikupljenih podataka i formirati model koji će predstavljati polazište za potvrđivanje osnovne i izvedenih hipoteza. Za analizu statističkih podataka korišće se kvantitativne metode. Empirijski rezultati će se interpretirati u skladu sa naučnim standardima. U ovoj istraživačkoj etapi kreiraće se neophodna krivično pravna osnova za rješavanje problema pranja novca i finansiranja terorizma i dati važne preporuke za unapredjenje stanja u ovoj oblasti.

B4. Naučni doprinos

Naučni doprinos disertacije ogleda se u kreiranju značajnog, validnog i pouzdanog naučno-saznajnog osnova za pristupanje rješavanju vrlo kompleksnih krivičnih djela pranje novca i finansiranje terorizma i prognostici kretanja ove vrste kriminaliteta, kako bi se negativne tendencije po obimu pojedinih pojava oblika, intenzitetu i posledicama bitno smanjile.

Naučni doprinos disertacije reflektuje se i u originalnom, produbljenom i sveobuhvatnom sagledavanju i objašnjenju kompleksnih kriminalnih fenomena pranje novca i finansiranje terorizma, proučavanjem krivično pravne dimenzije ovih inkriminacija.

U teorijskom smislu doktorska disertacija će doprinijeti proširenju i sistematizaciji postojećih znanja u nauci krivičnog prava, kao i značajno doprinijeti naučno istraživačkim aktivnostima u ovoj oblasti.

Praktičan doprinos doktorske disertacije ogleda se u dogradnji i poboljšanju postojećih zakonskih rješenja u crnogorskom zakonodavstvu.

Imajući u vidu da se doktorska disertacija bavi nedovoljno istraženim kriminalnim fenomenom rezultati istraživanja će dovesti do obogaćivanja teorije i prakse u oblasti krivično pravnog reagovanja države na inkriminisane aktivnosti.

Istraživanje je prvo ove vrste u Crnoj Gori, budući da do sada nijesu objavljeni radovi koji bi na studiozan način sagledavali naznačenu problematiku.

B5. Finansijska i organizaciona izvodljivost istraživanja

Istraživanje je u organizacionom i finansijskom smislu moguće u cjelosti realizovati u projektovanom periodu.

Mišljenje i prijedlog komisije	
<p>Na osnovu uvida u polazna istraživanja i istraživački plan kandidatkinje, kao i ekspozea iznesenog na javnoj odbrani i odgovora kandidatkinje na postavljena pitanja, komisija smatra da doktorska disertacija mr Aleksandre Jovanović pod nazivom "Suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma u crnogorskom i evropskom krivičnom zakonodavstvu i praksi" predstavlja originalan i značajan naučno istraživački rad koji će nesporno doprinijeti unapređenju znanja u krivično pravnoj oblasti.</p> <p>Predložena struktura disertacije i metode su naučno zasnovane i sintetizuju naučnu i stručni dimenziju proučavanog aspekta kriminaliteta. Imajući u vidu da se radi o neistraženoj oblasti inkriminacija, očekuje se da rezultati istraživanja bitno doprinesu uspješnijem suprotstavljanju oficijelnih struktura ovim bezbjednosnim prijetnjama.</p> <p>Komisija predlaže da se prihvati prijedlog doktorske disertacije mr Aleksandre Jovanović, pod nazivom "Suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma u crnogorskom i evropskom krivičnom zakonodavstvu i praksi" i odobri izrada disertacije.</p>	
Prijedlog izmjene naslova	
(po potrebi predložiti izmjenu naslova)	
Prijedlog promjene mentora i/ili imenovanje drugog mentora	
(titula, ime i prezime, ustanova)	
Planirana odbrana doktorske disertacije	
2019.	

(popuniti po potrebi)		
ZAKLJUČAK		
Predložena tema po svom sadržaju odgovara nivou doktorske disertacije;	DA	NE
Tema omogućava izradu originalnog naučno istraživačkog rada koji odgovara međunarodnim kriterijumima kvaliteta disertacije	DA	NE
Kandidatkinja može na osnovu sopstvenog akademskog kvaliteta i stečenog znanja da uz odgovarajuće mentorstvo ostvari postavljeni cilj.	DA	NE
(popuniti ukoliko neki član komisije ima izdvojeno mišljenje)		
Ime i prezime		

Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata	
Prof. dr Milan Marković, Pravni fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	<i>M</i>
Prof. dr Božidar Banović, Fakultet bezbjednosti, Univerzitet u Beogradu, Srbija	<i>B. Banović</i>
Prof. dr Gordana Paović Jeknić, Pravni fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	<i>G. Paović</i>
<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: flex-start;"> <div style="width: 30%;"> <p>U Podgorici, 08.11.2018.</p> </div> <div style="width: 30%; text-align: center;"> </div> <div style="width: 30%;"> <p>DEKAN</p> <p>Prof. dr Velimir Rakočević <i>Velimir Rakočević</i></p> </div> </div>	

PRILOG

PITANJA KOMISIJE ZA OCJENU PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA	
Prof. dr Milan Marković	<p>Objasnite uzročnu vezu između krivičnih djela pranje novca i finansiranje terorizma</p> <p>Koje izmjene i dopune crnogorskog krivičnog zakonodava su neophodne za djelotvorno suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma?</p>
Prof. dr Božidar Banović	<p>Navedi sličnosti i razlike između terorizma i organizovanog kriminaliteta</p> <p>Koji su nedostaci pravnog okvira EU u pogledu regulisanja krivičnih djela pranje novca i finansiranje terorizma?</p>
Prof. dr Gordana Paović Jeknić	<p>Koje su slabosti finansijskih istraga u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma?</p> <p>Šta obuhvata nacionalna procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorizma?</p>
PITANJA PUBLIKE DATA U PISANOJ FORMI	
(Ime i prezime)	
(Ime i prezime)	
(Ime i prezime)	
ZNAČAJNI KOMENTARI	